

[Ministeren for skatter og afgifter]

godtgørelsesprocenten og en nedsættelse af den kommunale andel, kunne lade sig gøre teknisk uden forsinkelse. Det må jeg nok svare bekræftende på, det kan det godt. Men hvis man fulgte begge tankegangene, så ville man øge statskassens andel af ordningen med 150 mill. kr. Det skal man bare være opmærksom på.

Jeg skal ikke fordybe mig yderligere i spørgsmålet om prioriteringen af midlerne. Jeg forstod, at hr. Anders Andersen var enig i, at der er en grænse et sted, og at en prioritering er nødvendig. Det var sådan set den hovedbetragtning, jeg bragte i anvendelse.

Glistrup (FP):

Det, der kalder mig herop i denne omgang, er skatteministerens meget klare og ubetingede udtalelse vedrørende modregningsretten, nemlig at der gælder de samme regler, som der i øvrigt gælder ved modregning.

Man må gå ud fra, at langt, langt de fleste landbrugere, som opfylder vilkårene for at få negativ indkomstskat udbetalt, har skattegæld eller anden gæld til et væld af forskellige offentlige kasser. Det vil med andre ord sige, at i næsten alle tilfælde vil den modregningsret, som man har domstolsgodkendelse af at udøve fra statens side, kunne komme på tale. Derfor vil jeg gerne spørge, hvordan ministeren har beregnet de 450 mill. kr. Er det sådan, at han har regnet med, at hvis der ikke var modregningsret, så ville det koste noget, der måske ligner 2 mia kr.? Har han regnet med, at der modregnes i de 1.550 mill. kr. og der så bliver 450 mill. kr. til udbetaling? Eller har han regnet med, at de 450 mill. kr. er bruttobeløbet, således at en meget stor del af de 450 mill. kr. aldrig nogen sinde vil komme til udbetaling til landbrugerne, fordi der altså er disse modregningsmuligheder? Det vil sige, at der faktisk ikke kommer nogen likviditetsbelastning eller en meget ringe likviditetsbelastning for statskassen. I sidste tilfælde vil jeg gerne have ministeren til at oplyse, hvor meget han regner med at man rent faktisk kommer til at udbetale, hvis de 450 mill. kr. blot er et bruttobeløb, som altså er udgangspunktet for hele modregningen.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Det er ikke sådan, det er regnet ud, hr. Glistrup, men vi kan godt fordybe os i det under udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Tilbageførsel af underskud).

[Af Glistrup (FP) m.fl.]

(Lovforslag nr. L 5. Fremsat 12/1 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):**

Dette er et spørgsmål om ytringsfrihed. Jeg vil godt sige, at min helt uforbeholdne mening om dette forslag er, at fremskridtspartiet i betænkelig grad spilder folketingets tid ved nu for fjerde gang at fremsætte dette forslag.

Forslaget er stort set identisk med det forslag, fremskridtspartiet fremsatte den 7. oktober 1981. Det går ud på, at man kan tilføje en adgang for alle skattepligtige til at tilbageføre et enkelt års skattemæssige underskud de 4 foregående år. Skatteyderen kan frit vælge, om underskuddet skal fradrages i almindelig eller særlig indkomst.

Vi kan jo notere os, at der allerede i gældende skatteregler er en lang række muligheder for at udjævne indkomster. Under førstebehandlingen af det forrige forslag fra fremskridtspartiet gjorde jeg opmærksom på, at der knytter sig en lang række problemer til en eventuel gennemførelse af dette forslag.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Den væsentligste indvending er efter min opfattelse, at forslaget, som hr. Glistrup rigtigt gættede det, ikke vil komme de grupper, der har mest behov for noget sådant, til gode modsat det forslag, vi lige har diskuteret. Dertil følger sig, at en permanent ordning af denne karakter, og for så vidt også en midlertidig, er forbundet med meget store administrative omkostninger ved rettelse af personlige indkomstopgørelser fra tidligere år.

Min samlede bedømmelse er altså, hvilket vil være meget overraskende for hr. Glistrup, uændret i forhold til behandlingen i fjor af det tilsvarende forslag. Jeg skal opfordre folketinget til at afvise forslaget.

Bakholt (S):

Mine betragtninger er nogenlunde parallelle med skatteministerens. Vi kender jo forslaget fra tidligere behandlinger. Vi havde det sidst til behandling i oktober måned 1981, og ved den lejlighed afviste jeg forslaget på den socialdemokratiske gruppes vegne, og det gør jeg igen. Vi har den opfattelse, at forslaget ikke løser de problemer, vi står over for, og at det giver en masse administrative problemer. Derfor må vi afvise forslaget én gang til.

Hagen Hagensen (KF):

Modsat ministeren og hr. Bakholt er vi indstillet på at se meget på dette forslag. Det har vi sagt før, og jeg kan i øvrigt henvise til, hvad hr. Gammelgaard på mine vegne sagde, sidste gang forslaget var til drøftelse her i tinget.

Anders Andersen (V):

Jeg skal på dette tidspunkt nøjes med at henvise til, hvad mit partis ordfører sagde ved sidste behandling, den 30. oktober 1981 - det står i Folketingstidende 1981-82, 1. samling, sp. 1568 ff. Dér gav vi udtryk for en vis interesse for at se på forslaget.

Ove Jensen (FP):

Den væsentligste årsag til de mange problemer, der i uhyggelig høj grad præger hverdagen med de mange tvangsauktioner, betalingsstandsninger, virksomhedslukninger, gældsætning, arbejdsløshed og reallønsfald, er, at såvel lønmodtagere som virksomhedsindehavere skal aflevere over halvdelen af

deres indtjening til skattevæsenet. Det er her, vi har roden til alle de problemer, vi står med, og derfor kan disse problemer kun løses ved at nedsætte skatetrykket.

Igennem mange år har socialdemokratiet og dets forligspartier gennemført en skatte-lovgivning, der systematisk har bragt landbruget og industrien på fallittens rand. Man erkender omsider fra disse partiers side, at man er gået for vidt i skatteflåningen, og man forsøger nu at hjælpe de hårdest ramte ved bl.a. indførelse af en negativ indkomstskat; det er lige blevet behandlet her.

Forslaget går ud på, at folk i stedet for at trække underskud fra i de kommende 5 års indtægt skal kunne vælge at få fradraget i de sidste 5 års indkomst og få den for meget betalte skat tilbage med det samme.

Hvis man ser på fordele og ulemper ved dette forslag og ved regeringens forslag om en negativ indkomstskat, ser man, at fremskridtspartiets forslag klart er det bedste. Der er mange, også af dem, som er i økonomiske vanskeligheder, der ikke bryder sig om at få udbetalt negativ indkomstskat; de føler, at det er mere naturligt at få den skat tilbagebetalt, som de selv har indbetalt i de år, hvor de havde overskud.

En fordel mere ved dette forslag er, at det gælder for alle, som har underskud. Regeringens forslag skal derimod kun gælde for landmænd.

En hurtig gennemførelse af dette forslag vil kunne redde mange virksomheder, der står foran lukning, og herved kan der naturligvis bevares i tusindvis af arbejdspladser. Årsagen til, at virksomhederne ikke har kunnet konsolidere sig tilstrækkeligt i deres gode år, er netop, at indkomstskatten har halveret deres indtjening, og derfor er det helt naturligt, at det offentlige deltager i underskuddet ved tilbagebetaling af de skatter, der i virkeligheden er betalt under urigtige forudsætninger i de foregående år.

En gennemførelse af dette enkle og forståelige forslag vil overflødiggøre en masse af de udviklede hjælpeforanstaltninger, der nu findes, og som er så bureaukratiske udformede, at mange almindelige mennesker ude i landet simpelt hen ikke kan finde ud af, hvordan de skal få del i disse midler. Forslaget er enkelt og forståeligt, og det vil være den saltvandsindsprøjtning, der kan sætte liv

[Ove Jensen]

i de mange virksomheder, der har økonomiske problemer og nu står foran lukning.

Bollmann (CD):

Det er altid rart at hilse på gamle kendinge, også lovforslag. CD har tidligere udtrykt en vis sympati for principperne bag forslaget; det vil jeg gøre igen og så i øvrigt henvise til, hvad vi tidligere har sagt ved behandlingen af det samme forslag.

Bernhard Baunsgaard (RV):

I bemærkningerne til lovforslaget fastslår forslagsstillerne om retten til at tilbageføre underskud, at det er principelt samme problemer, som har ført til, at man under valgkampen og også tidligere talte om en negativ indkomstskat. Det blev foreslået allerede i maj måned 1981 af vismændene. Nu er vi kommet i gang med at drøfte negativ indkomstskat. Jeg tror, den er nemmere at have med at gøre end dette forslag, og derfor synes jeg, vi skal koncentrere os om det. Det agter vi at gøre, også under udvalgsarbejdet.

Glistrup (FP):

Hr. Bernhard Baunsgaard har ret i, at det til en vis grad er den samme problemstilling, som forsøges klaret med ministerens forslag, som vi lige drøftede, lovforslag nr. L 79, og med det her lovforslag, nr. L 5. Men det var unægtelig i fuldstændig modstrid med sandheden, når hr. Bernhard Baunsgaard sagde, at det var lettere at have at gøre med ministerens forslag og den ordning, der ligger deri, end med den, fremskridtspartiet foreslår. Hvis hr. Bernhard Baunsgaard giver sig til at læse de to fremsatte lovtekster igennem, så vil han se, hvor uendeligt mange, hundredvis, intrikate og uopdyrkede problemer ministerens forslag vil rende ind i, hvis det skal praktiseres. Det forslag, vi fremsætter her, hviler på et ganske fast grundlag, fordi udgangspunktet for det er blevet praktiseret igennem ca. 25 år. Derfor er det helt oplagt, at fremskridtsforslaget vil være væsentligt lettere at administrere.

Ministeren synes, det var en uting, at fremskridtspartiet tillod sig at gentage forslaget, når det havde været fremme så sent som i oktober måned 1981. Ja men det, der skete, var, at forslaget kom i skatte- og afgiftsudvalget, der stillede ministeren en lang række

spørgsmål. Det var så kort tid før statsministeren udskrev valg, at der rent faktisk kun kom en foreløbig besvarelse – det skete først den 13. november 1981, altså efter at valget var udskrevet og udvalget var ophørt med at have møder – af et par af de spørgsmål, der var stillet. Så der er i allerhøjeste grad fornuft i nu at gentage den påbegyndte udvalgsbehandling og se at få den ført til en ende. Specielt da det så ganske givet går ind i den samme problemkreds, som vi skal behandle med denne negative indkomstskat, som i hvert fald i ministerens udformning vil føre til, at vi render os nogle gevaldige staver i livet, er det lige så rart, at man har dette velgennearbejdede alternativ, der kan fungere som redningsnet for ministerens forsøg på at lave disse akrobatnumre oppe i luften, som hans forslag om negativ indkomstskat er udtryk for.

Ministeren var inde på, at der nok ville komme et betydeligt tab. Der gælder naturligvis her præcis de samme betragtninger, som ministeren selv har været inde på i sit forslag om negativ indkomstskat, nemlig at man vil opnå, at det, der måske tabes i første omgang, vindes ind ved, at man ikke kan fremføre den tilsvarende underskudsandel. Det tør nok siges, at det, der under alle omstændigheder vil gå tabt i medfør af 5 års begrænsningen i den nuværende ligningslovs § 15, fordi man ikke kan fremføre underskuddene til modregning i positiv indkomst, vil for dette område og med den udformning, ministeren har valgt af sin negative indkomstskat, blive væsentligt større end det, der er tale om med det foreliggende lovforslag, der bare giver en forskydning. På det virkelige påkrævede tidspunkt for den pågældende virksomhed får den den fornødne økonomiske indsprøjtning, så at den ikke behøver afskedige måske hundredvis af arbejdere, fordi den til gengæld opnår at få sin skattefordel om 2–3–4 år, når de pågældende arbejdspladser er endeligt nedlagt og den pågældende produktion er overgået til et af vore udenlandske konkurrentlande.

Ministeren sagde, at der ville komme administrative vanskeligheder, fordi man skulle til at ændre skatteansættelsen nogle år tilbage. Har ministeren ikke hørt, at der ved danske skatteinstanser – måske også domstolene – verserer nogle sager, som vedrører tidligere år? Det er skam ikke sådan, at vi på nuvæ-

[Glistrup]

rende tidspunkt kan sige, at nu har vi gjort rent bord for 1980 i alle relationer. Der er masser af skattesager, der angår 1976 og 1978 og 1979 osv., hvor der kommer afgørelser, sådan at man må ændre det.

Der vil ingen administrative vanskeligheder være forbundet med gennemførelse af det foreliggende lovforslag. Det har bare den enormt store fordel sammenlignet med den besynderlige skabning, ministeren har avlet i form af sin negative indkomstskat, at dette er ganske enkelt at tilpasse. Det vil virke fuldstændig neutralt mellem de forskellige erhvervsgrupper, mellem lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, mellem juridiske personer og fysiske personer og mellem landbrugere og ikke-landbrugere. Det vil komme til at virke på en sådan måde, at man ikke skal til at kaste sig ud i nye skattemæssige junglestifinderier, hvor man skal til at operere med fuldstændige nydannelser inden for et skattesystem, der i forvejen er så betændt og så kompliceret, som det danske skattesystem er, hvor man ved at påføre det noget helt nyt, der skal indpasses i det i forvejen meget dårlige, betændte og besværlige gamle system, vil forårsage konflikter af både forudsigelig og uforudsigelig art, sådan som tilfældet er med den negative indkomstskat. Her er noget, der vil passe som hånd i handske til den indretning, vi allerede i masser af år har haft af vores skattesystem.

Derfor vil jeg så afgjort tro, at hvis skat-teudvalget går til det fordomsfrit og sammenligner de to modeller, som ligger i lovforslag nr. L 5 og lovforslag nr. L 79, så vil det være lovforslag nr. L 79, der bliver det næstbedste.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Kun den korte bemærkning til hr. Glistrup, at jeg er helt overbevist om, at hr. Glistrup har uret, når han siger, at der ikke er faldgruber i dette forslag. Alene § 15, stk. 2, der siger, at man kan vælge at tilbageføre underskuddet til ét eller flere af de forudgående 5 år, giver da vist anledning til megen skattetænkning. Hvis nu vi kunne overtale hr. Glistrup til at optræde som advocatus diaboli og kritisere dette forslag – sikken det ville blive sønderrevet!

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Ja, jeg skal gøre det lettere for hr. Glistrup at få det sidste ord.

Jeg tror aldrig jeg lærer at forstå hr. Glistrups psyke helt. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvordan hr. Glistrup kan få sig selv til at påstå og tro på, at det skulle være let at indføre hans ideer, f. eks. som de kommer til udtryk her i dette forslag. For det andet forstår jeg simpelt hen ikke, hvad det er for nogle psykiske mekanismer, der får et parti og en mand til for fjerde gang at ulejlige folketinget med et forslag af denne beskaffenhed, når man ved en smule repetition i Folketingstidende kombineret med mandatoptælling kan se, at det er et forslag, der ikke har nogen chance for at passere tinget.

Glistrup (FP):

Hvad var det for nogle psykologiske mekanismer, der f. eks. fik K. K. Steincke til igen og igen fra 1907 og fremefter at fremsætte forslag til lov om offentlig forsorg, som han så fik gennemført i 1933? Han fik tvunget folk i dette folketing til at tænke problemerne igennem ved at gøre opmærksom på, hvor den sagligt rigtige løsning lå. Det er præcis det samme, som vil ske her.

Når ministeren siger, det er for fjerde gang, så er det jo rigtigt. Vi havde – til en vis grad i hård konkurrence med det radikale venstre, som fremsatte et tilsvarende forslag dengang – forslaget fremme i 1975–76, og så kommer det altså igen under indtryk af den konjunktur, der udviklede sig, i 1981. Det er bare rent faktisk ikke blevet realitetsbehandlet. Så synes jeg, det er en ganske naturlig mekanisme, at man siger: nu vil vi gerne have de spørgsmål, der er stillet, besvaret, således at man med saglighedens vægt kan komme frem til, at andre også kan få øjnene op for dette rigtige forslag.

Ministerens psyke er åbenbart den, at han tror, at fordi folk ved en førstebehandling har stået og sagt: »Dette forslag bryder vi os ikke om«, så vil de pågældende være så stædige og i den grad fremture i deres egen forestillingsverden, at de – uanset hvad der kommer frem af saglige argumenter, af saglige oplysninger under udvalgsarbejdet – vil stå fast på, at de ikke vil tabe ansigt, og fastholde det, de én gang har sagt. Det er i hvert tilfælde en psykologisk mekanisme, som måske nok kan forekomme, men som ikke er

[Glistrup]

særlig befordrende for at få folkestyret til at fungere.

Hr. Bernhard Baunsgaard kunne ikke lide, at man kan føre underskud tilbage til et eller flere af de tidligere år. Det er selvfølgelig en teknisk detalje, som man kan klare på den ene eller den anden måde, men hvis man f. eks. har et underskud på 100.000 kr., der skal tilbageføres, og man i et tidligere år har haft en positiv indkomst på 40.000 kr., så bliver det nødvendigt også at bruge et andet år, hvor man måske har haft en indkomst på 50.000 kr. Så har man spist de 90.000 af de 100.000 kr. På den måde bliver det nødvendigt med flere år. Der er ikke noget særlig skattetæneragtigt eller besværligt i den formulering. Der kan tænkes situationer, hvor underskuddet er så lille, at det kan modregnes i et enkelt tidligere år, men det kan også tænkes, at der skal bruges flere år.

Det gælder efter den gældende underskudsremførselsadgang efter ligningslovens § 15, som vi sammen med de radikale var med til at udvide til 5 år i sin tid – efter at vi havde fremsat forslaget 3–4 gange. Den socialdemokratiske regering blev ved med at holde fast ved, at det kun var i 2 år, man ville tillade fremførsel. Fremskridtspartiet kom igen og igen og sagde, at man skulle kunne føre et underskud frem i 5 år, og så bøjede socialdemokraterne sig, da man havde fået de saglige argumenter frem.

På samme måde går jeg da også ud fra at socialdemokraterne vil bøje sig her, når de efterhånden har set de saglige argumenter. Den historiske baggrund er i allerhøjeste grad noget, der kan tilskynde os til at fortsætte med at fremføre synspunkterne på dette område.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Genindførelse af fradrag for ejendomsskat af ejerbolig).

[Af Bollmann (CD) m.fl.]

(Lovforslag nr. L 17. Fremsat 14/1.82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Lykkesoft):

Lovforslaget går ud på at ophæve den ændring af ligningsloven, der blev vedtaget her i folketinget den 4. juni 1981, hvorefter fradragsretten for ejendomsskatter for ejerboliger og for private byggegrunde bliver afviklet over årene 1982–1985.

Hr. Bollmann er blandt forslagsstillerne, og man kan sige, at det er tredje akt af en udvikling, der startede, dengang hr. Bollmann var med til at lave et udkast til et forlig, hvori denne ændring af ligningsloven indgik. Den fortsatte, da hr. Bollmann og hans parti ikke kunne fastholde deres tilslutning til denne ændring, men dog måtte se den vedtaget. Og den afrundes nu – jeg går ud fra mere af symbolske grunde end egentlig i forventning om, at man skulle få medhold – med fremsættelsen af dette forslag.

Hr. Bollmann og de øvrige forslagsstillere begrundede forslaget med, at den forudsætning, der blev lagt til grund for afviklingen af fradragsretten, nemlig at primærkommunerne nedsætter deres grundskyldpromiller i takt med nedsættelsen af den amtskommunale grundskyld – eller mere præcist udtrykt forudsætningen om, at man skulle prøve at holde et i kroner uændret provenu af den primærkommunale grundskyld, hvilket man henstillede til kommunerne – ikke er opfyldt.

En opgørelse over udskrivningen af grundskyld i 1982, som nu foreligger, viser, at de samlede budgetterede grundskyldindtægter til primærkommunerne fra 1981 til 1982 kun er steget 2 pct. Det er et udtryk for, at regeringens henstilling – og dermed en af forudsætningerne i forbindelse med det forligskompleks, der lå fra sidste forår – i det store og hele er blevet fulgt.